

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

עת"מ 5261-05-15
31 מאי 2015

בפני כב' השופטת רחל ברקאי

בעניין:

שי-פרטים מזהים נמחקו
ע"י ב"כ עו"ד ניר פוגל

העותר

נגד

- המשיבים**
1. ממונה על פקיד רישוי - המשרד לביטחון פנים
  2. מדינת ישראל – משטרת ישראל
- ע"י ב"כ עו"ד אביבה חצרוני (פמ"ד-אזרח)

פסק דין

1. עסקינן בעותר המבקש מבית המשפט שיורה למשיבה להשיב לו את רישיונות כלי הירייה שלו, אשר בוטלו בגין אירוע התאבדות שאירע במטווח שבמלון אמבסדור באילת, ביום 4.3.13, בהיותו מדריך הירי במקום.

העובדות שאינן שנויות במחלוקת:

2. לעותר רישיון למדריך ירי מיום 29.12.11. ביום 6.3.13, נתקבלה הודעה ממשטרת ישראל, תחנת אילת, כי ביום 4.3.13 במטווח מלון "אמבסדור", באילת (להלן: "המטווח") אירע מקרה התאבדות. בעת האירוע נכחו במטווח שני מדריכי ירי, העותר ומדריך נוסף. ביום 24.4.13, בוטל רישיון מדריך הירי של העותר. ביום 30.4.13 נערך שימוע לעותר, שהיה מדריך הירי במטווח. מהשימוע עולה כי מנהל המטווח מינה אותו להיות ממלא מקומו, וזאת במסגרת ישיבת צוות שנערכה חודשים מספר טרם האירוע. מנהל המטווח היה בחופשה ביום האירוע ומפתחות המטווח נמצאו אצל ממלא המקום אשר פתח את המקום לציבור. בשעות הצהריים קיבל העותר שיחת טלפון מאדם אשר ביקש לברר פרטים לאפשרות קיומו של "ירי היכרות באקדח". כעבור זמן קצר הופיע המנוח במטווח, הזדהה בפני העותר, נרשם וקיבל הסברים, בחר נשק מסוג אקדח ונכנס למטווח עם העותר. לאחר קבלת תדרוך ירה המנוח מחסנית ועם סיומה הוחלפה המחסנית ולאחר שהראה סימני התעניינות בפגיעה במטרה, הסיט את האקדח לרקתו וירה כדור בראשו. העותר יצא בריצה מהמקום והזעיק עזרה באמצעות מדריך הירי השני שנכח במטווח.

3. ביום 8.5.13 נשלח אל העותר מכתב ובו נמסרה לו החלטת השימוע לפיה, הוחלט לבטל את ההחלטה בדבר ביטול הרישיון למדריך ירי ולהחזיר את המצב לקדמותו דהיינו, החזרת הרישיון שהיה ברשותו.
- ביום 16.5.13 הוחלט על ידי פרקליטות המחוז על סגירת התיק שנפתח בעניין האירוע הנ"ל.
4. ביום 12.2.14, התקבל ערר על ההחלטה לסגור את התיק והפרקליטות ביקשה השלמת חקירה.
- ביום 1.4.14 קיבל העותר רישיון לכלי ירייה פרטי בתבחין "אחר", באישור מיוחד כמדריך ירי פעיל בותק של מעל שנה.
- בתאריך 9.12.14 נחקר העותר תחת אזהרה בחשד של גרימת מוות ברשלנות.
5. ביום 25.1.15, החליט המשיב 1 (להלן: "המשיב") לבטל את הרישיון למדריך ירי והרישיון לכלי ירייה פרטי, לאחר שהתקבלה עמדת המשיב 2 (להלן: "משטרת ישראל" או "המשטרה") משטרת ישראל שאינה ממליצה שהעותר ימשיך להחזיק רישיונות כלי ירייה מן הטעם כי קיים סיכון לציבור בכך שהעותר ימשיך להיות מדריך ירי.
- ביום 29.1.15 הופסקה עבודתו של העותר וביום 1.2.15 פוטר העותר מעבודתו.
6. ביום 5.2.15, במסגרת עתירה שהגיש העותר (בעת"מ 4715-02-15) כנגד החלטה זו, הוציא בית המשפט (כבי' השופטת סלוטקי), לבקשת העותר, צו ביניים לפיו הורה על החזרת הרישיונות לעותר. בית המשפט ביסס החלטתו על העובדה, כי אין בחומר החקירה שהצטבר בעקבות השלמת החקירה שנערכה, ראיות חדשות שיש בהן כדי להשליך על רשלנות נוספת שניתן לייחס לעותר, מעבר למסקנה כי פעל באותו מטווח בניגוד להנחיות הרשות המוסמכת. לאור העובדה שהמסקנה שהעותר פעל בניגוד להנחיות הרשות המוסמכת היתה מונחת בפני המשיב, בעת שהוחלט להשיב לו את הרישיון ובהינתן שבהמלצת המשטרה המאוחרת לא היה כל נימוק להמלצה לבטל את רישיונות העותר, ראה לנכון בית המשפט להיעתר לבקשה לצו הביניים. עוד ציין בית המשפט, כי לביטול רישיונות העותר לא קדם הליך של שימוע ולא היה בנמצא נימוק להחלטת המשיבה להורות על ביטול רישיונות כלי הירייה של העותר. (ראה עתירת העותר בעת"מ 4715-02-15).
7. ביום 26.3.15 נערך דיון לגופה של עתירת העותר (במסגרת עת"מ 4715-02-15) והצדדים הגיעו להסכמה לפיה העותר ימצה את ההליכים המנהליים על דרך הגשת ערר על החלטת המשיב מיום 4.3.15 והמשיב יתן החלטתו בערר בסמוך לאחר מכן.
- יצוין, כי עוד קודם לדיון בעתירה, ביום 26.2.15, בוצע לעותר שימוע, נוכח המלצת בית המשפט מן הדיון בבקשה לצו ביניים.
- בסיום השימוע ניתנה החלטה בה נקבע, כי העותר פעל בחוסר אחריות, לא הקפיד על כללי בטיחות ובכך התרשל במילוי תפקידו כאחראי על המטווח. בהינתן האמור, הסיק המשיב כי התנהלותו מלמדת על רשלנות של העותר וכי בכך מתגלם "חשש שעלול להיגרם לשלום

הציבור" באם המבקש ימשיך להחזיק ברישיונות שברשותו. בהינתן האמור הוחלט שלא לאפשר לעותר לקבל רישיון בתחום כלי הירייה. (ראה החלטת המשיב מיום 4.3.15).

8. בהתאם למוסכם בין הצדדים במסגרת הדיון בעתירת העותר, הגיש העותר ערר על החלטת המשיב מיום 26.2.15.

הערר נדון ביום 21.4.15, כשהעותר הוזמן להציג עמדתו. העותר שנענה לפניו הגיע לדיון אולם ציין, כי היה מעוניין שב"כ יהיה נוכח בדיון ומאחר וב"כ אינו יכול להגיע ביקש דחייה של הדיון בערר. הוסבר לעותר כי בשל אילוצי לוי"ז לא ניתן לדחות את המועד בו ישמע הערר והדיון נערך בנוכחות העותר.

ביום 29.4.15, הוחלט לדחות את הערר מאותם נימוקים שהוזכרו בהחלטות קודמות ובלשון ההחלטה: "העורר לא הכיר ולא פעל בהתאם להוראות הקבע למטווח קליעה. לא הקפיד על הגבלת גיל לנכנסים למטווח כנדרש וכן אפשר ירי חופשי באקדח למי שאינם מורשים לכך. אומנם רישיון מדריך הירי של העורר הוחזר לו לאחר האירוע והעורר אף קיבל רישיון לכלי ירייה פרטי, אולם לנוכח חומרת הדברים כפי שעלו בשימוע האמור ובשימוע שנערך ביום 4.3.15, ולאחר בחינה נוספת לקבלת התייחסות עדכנית ממשטרת ישראל, הוחלט על ביטול רישיונותיו של העורר... רישיון מדריך הירי אומנם משמש את העורר לצורך פרנסתו, אולם משקל גדול יותר יש לפגיעה האפשרית בשלום הציבור או בביטחונו אם העורר ימשיך לעבוד כמדריך ירי".

ביום 4.5.15, בוטלו רישיונותיו של העותר.

טענות העותר

9. העותר בן 48 חזר והדגיש, כי הינו אדם נורמטיבי ללא כל עבר פלילי, לאחר שירות סדיר מלא ביחידה קרבית ועד היום משמש כצלף במילואים - בהתנדבות, בדרגת רס"מ. לדבריו, סיים קורס מדריכי ירי בשנת 2011 ומאז מתפרנס מעיסוק זה, המהווה עיסוק יחיד עבורו.

במסגרת העתירה טען העותר, כי הליך השימוע המאוחר שנערך לו, בעקבות המלצת בית המשפט במסגרת העתירה הקודמת, נטל במידה רבה את העוקץ מתכלית זכות הטיעון מאחר ובפועל החלטת השימוע תאמה את ההחלטה שניתנה בטרם השימוע ולכאורה נעשה הדבר אך למראית עין בלבד וללא נכונות אמיתית וכנה לשקול בלב פתוח ונפש חפצה את החלטת המשטרה בנדון אל מול טענות העותר.

עוד טען העותר, כי החלטת המשיב נגועה בחוסר סבירות בנסיבות העניין המצדיקה התערבות בית המשפט בפרט נוכח קביעת בית המשפט בעתירה הקודמת בעניינו של העותר אשר הדגיש, במסגרת החלטת הביניים, כי לא נמצא חומר ראייתי חדש שיש בו כדי להשליך על רשלנות נוספת שנפלה בחלקו של העותר, מאז ההחלטה הקודמת המורה על החזרת הרישיונות לעותר.

לטעמו, הנימוק המבסס את החלטת המשיב, המבוסס כל כולו על המלצת המשטרה ו"פגיעה אפשרית בשלום הציבור וביטחונו", אין בו די כדי להצדיק פגיעה כה חמורה בעותר, בפרט כאשר מדובר בפגיעה בחופש העיסוק.

לטענת העותר לא הונחה תשתית ראייתית חדשה המצדיקה שינוי עמדה של הרשות בעניינו וגם אם נתקבלה החלטה קודמת בטעות לא הורם הנטל הראייתי הנדרש המצדיק שינוי עמדה של הרשות.

עוד טען, כי חלוף הזמן הניכר מאז האירוע שלאחריו קיבל חזרה את הרישיונות ועד לחידוש החקירה והחלטת הביטול, נשוא העתירה, מאיין ואף שומט את הקרקע תחת נימוקי המשטרה ככל שיהיו להמלצתה לביטול הרישיון. לטענתו, הפעלת סמכות באיחור בנסיבות העניין מהווה עינוי דין לעותר מאחר והרישיונות מהווים בסיס לעיסוקו כמדריך ירי. לחילופי חילופין טען, כי יש לראות בנסיבות החזרת הרישיונות לאחר האירוע שלאחריו באה החלטה בדבר ביטול הרישיונות משום הפרת הבטחה מנהלית.

טענות המשיבים:

10. לטענת המשיבים לא נפל כל פגם בהליך המנהלי והחלטת המשיב נתקבלה לאחר שנשקלו כל השיקולים הנוגעים והרלבנטיים לנסיבות דן וההחלטה גופה סבירה ועניינית ואיננה מצדיקה התערבות בית המשפט.

ב"כ המשיבים הדגישה, כי במסגרת השיקולים למתן רישיון נשק נשקלת הערכת הסיכון לשלום הציבור ובנסיבות העניין בהן מדובר בעותר שהיה מדריך ירי במטווח אליו נכנס המנוח, ובנסיבות בהן אפשר למנוח להיכנס למטווח ומסר לידיו אקדח באמצעותו בוצעה בסופו של יום ההתאבדות, מבלי שבדק קודם לכן אם כשיר אותו אדם לעשות שימוש באקדח, מגלמת הפרה של חוקים ונהלים עד כי יש לראות בהתנהלותו הרשלנית אפשרות לסכנה לשלום הציבור, המהווה בסיס, במסגרת השיקולים הנשקלים, לביטול הרישיונות.

דיון:

11. חוק כלי הירייה, תש"ט – 1949 אינו מפרט מהם השיקולים המנחים שצריכים לעמוד בבסיס שיקול דעתה של הרשות המוסמכת בבואה להחליט על מתן הרישיון או על ביטולו. המשטרה כגוף האחראי על שלום הציבור הינו הגורם המקצועי אותו הסמיך המחוקק להמליץ בפני פקיד הרישיון לעניין מתן רישיון לכלי ירייה, בהתחשב במידת הסיכון לשלום הציבור הנשקפת מכך שפלוני יקבל רישיון לנשיאת נשק.

ככלל, הערכת הסיכון לשלום הציבור נשקלת על ידי משטרת ישראל על יסוד עברו של המבקש הרישיון או בעל הרישיון, ובעיקר מעשים פליליים אשר יש בהם יסוד של אלימות פיזית או מילולית, איום לביצוע עבירות אלימות או מעשים המעלים חשש לאיבוד שליטה של המבקש על מעשיו, על עברם הפלילי של בעלי גישה לכלי הנשק נשוא הרישיון וכן על מאפיינים נוספים של מעורבות במעשי אלימות שיש בהם כדי להצביע על פוטנציאל לסיכון לשלום הציבור.

הערכת הסיכון של המשטרה בכל רשות מנהלית נעשית על פי כלל הראיה המנהלית דהיינו, ראיה אשר כל אדם סביר היה רואה אותה כבעלת ערך הוכחתי והיה סומך עליה. בהתאם לכך, המשטרה מסתמכת בגיבוש הערכת הסיכון על מידע אודות ביצוע מעשי המהווה עבירה פלילית, גם אם אין בידיה פסק דין מרשיע, ולרבות על מידע הנלמד מכתבי אישום תלויים ועומדים, עדויות המצויות וכן מידע מודיעיני. (ראה ע"א 1613/91 **ארביב נ' מדינת ישראל**, פ"ד מו (2) 765).

כאמור לעיל, משטרת ישראל כגוף האחראי לשלום הציבור, הוסמכה על ידי המחוקק להמליץ בפני פקיד הרישוי לעניין מתן או ביטול רישיון נשק בהתחשב במידת הסיכון לשלום הציבור הנשקפת להערכתה מכך שפלוני יקבל לידיו רישיון נשק.

12. במקרה דנן, כמפורט לעיל, בסמוך לאחר האירוע, בוטל רישיון מדריך הירי של העותר אולם זמן קצר לאחר מכן, בעקבות שימוע שנעשה לעותר, התקבלה החלטה המבטלת את ההחלטה לביטול רישיון למדריך ירי והמצב הוחזר לקדמותו. (ראה החלטה מיום 8.5.13). כשנה וחצי לאחר מכן, בעקבות החלטה לפתוח את תיק החקירה מחדש, התקבלה החלטה לבטל את הרישיונות לעותר כשהחלטה נשוא העתירה שבפני, הינה אותה החלטה שבאה בעקבות השימוע שנעשה לעותר החלטה מיום 29.4.15.

השאלה העיקרית העומדת לדיון הינה האם החלטת המשיב בדבר שלילת הרישיונות נגועה בחוסר סבירות קיצוני עד כי תצדיק התערבות בית המשפט. כאשר לב המחלוקת נוגעת לשאלה עד כמה השתנו הנסיבות מההחלטה המנהלית הקודמת, מיום 8.5.13, המורה על החזרת הרישיונות לעותר ועד ההחלטה האחרונה נשוא העתירה, המורה על שלילת הרישיונות.

עיון בטענות הצדדים, לרבות הליכי השימוע שבוצעו לעותר, מבלי שבא בפני חומר החקירה המנוהל במשטרת ישראל לגופו, מלמד לכאורה, כי לא השתנה דבר מבחינת התשתית הראייתית אשר הונחה בפני משטרת ישראל ערב קבלת ההחלטה הראשונה (בשנת 2013) בדבר החזרת הרישיונות לעותר, לעומת התשתית הראייתית ערב ההחלטה המאוחרת בדבר ביטול הרישיונות.

כבר בהליך השימוע שנערך לעותר, ביום 8.5.13, נרשמו המסקנות הבאות:

- "א. **במטווה לא קיימות הנחיות ברורות של מנהל המטווה בהתאם להוראות הרשות המוסמכת.**
- ב. **מדריכי הירי הפעילו המטווה בניגוד להנחיות הרשות המוסמכת.**
- ג. **מדריך הירי שי בן עטר וצוות מדריכי הירי שעבדו במטווה הוטעה על ידי מנהל המטווה במינויו של שי בן עטר לממלא מקום מנהל המטווה וכן מפתחות כספת המטווה ובית המסחר נמסרו לאדם שאינו מורשה".**

וכפועל יוצא של מסקנות אלו, נרשמה החלטה לפיה: "לבטל את ההחלטה לביטול הרישיון למדריך הירי שי בן עטר... החזרת המצב לקדמותו ולאפשר לנ"ל להמשיך ולהתפרנס מעיסוקו כמדריך ירי."

עולה, אפוא, כי כבר באותו הליך שימוע, שהתקיים בשנת 2013, היה ידוע כי העותר יחד עם מדריך הירי האחר הפעילו את המטווה בניגוד להנחיית הרשות המוסמכת.

יובהר כי על פי הנחיית הרשות, הכניסה לירי במטווה קליעה למי שאין ברשותו רישיון מוגבלת וכפופה לשורה של תנאים כאשר בנסיבות בהן מבקש תייר להיכנס למטווה ולבצע ירי נדרש הוא להציג בפני מנהל המטווה דרכון תקף וחוקי לגבי שהייתו החוקית בארץ

ונוכחותו תהא בליווי אזרח ישראלי המזהה ומכיר את האורח כאשר המלווה נדרש להציג בפני מנהל המטווה תעודת זהות והוא יזוהה על ידו, יירשם וימסור למנהל המטווה את כל הפרטים הנחוצים לו.

במקרה דנן, המחדל המיוחס לכאורה לעותר הינו אי עמידה בכל התנאים הקבועים בהנחיות המשיב בדבר כניסתם של תיירים למטווחים ובשל כך ניטלו ממנו הרישיונות. אלא, שמסקנה זו היתה בידיעת הרשות כבר בשנת 2013 ועל אף זאת לא ראתה בהתנהלות העותר כמגלמת סכנה מוחשית לשלום הציבור המצדיקה נטילת הרישיונות, ובהתאם הורתה על החזרת הרישיונות לעותר.

נדמה כי ההחלטה החדשה, נשוא העתירה, אשר באה בעקבות חידוש הליכי החקירה, אינה אלא שינוי בשיקול הדעת ובנסיבות העניין להערכת, אינה מידתית ונגועה בחוסר סבירות, עד כי תצדיק התערבות בית המשפט.

נאמר לא אחת, כי מקום שמדובר בטעות בשיקול הדעת אשר נגרמה באשמת הרשות, ניתן לבטל את הרישיון שניתן לאזרח, אולם השימוש בסמכות זו חייב להיעשות רק בנסיבות מיוחדות, נוכח הליך הסתמכות האזרח על רישיון שקיבל, בעקבותיו שינה מצבו המשפטי ויצר אצלו זכות הראויה להגנה. דברים אלו מקבלים משנה תוקף כאשר הביטול נעשה בחלוף זמן ניכר. (ראה בג"צ 799/80 שללם נ' פקיד רישוי לפי חוק הירייה, פד לו (1) 317).

בהתאם, כאשר רשות מנהלית חוזרת בה מהחלטה שקיבלה עולה הרף הראייתי הנדרש כדי לבסס את ההחלטה החדשה.

במקרה דנן לא טען המשיב לטעות קודמת בשיקול הדעת שהופעל, כי אם לקיומה של תשתית ראייתית חדשה המבססת חשד לסכנה לציבור.

תשתית ראייתית חדשה שכזו אין בנמצא. טענת המשיב, כי התשתית הראייתית החדשה שהתווספה הוא נוהל המשיב המחייב הקפדה על קבלת הצהרת בריאות ממי שמבקש להיכנס למטווה, מוטב היה כי לא תטען שהרי, כבר בעת החקירה הראשונה היה ידוע לצוות החוקר דבר קיומו של נוהל המשיב ואף גובשה המסקנה כי התנהלות העותר באירוע היתה שלא בהתאם לנהלים.

13. מעבר לאמור, נמצא, כי החלטת המשיב לבטל את רישיונות העותר מבוססת כל כולה על "פגיעה אפשרית בשלום הציבור ובביטחונו". ניסוח זה אינו מלמד על קיומו של חשש ממשי לפגיעה בשלום הציבור, כי אם אך על פגיעה אפשרית. דהיינו, רף נמוך ביותר של עוצמת הסיכון הנשקף מבעל הרישיון שיש כוונה לבטלו.

בעניין זה, נאמר כי חשד בלבד או אפשרות לפגיעה יכול שיכשיר סירוב ליתן רישיון אך אין בו שיקול מספיק כדי לבטל רישיון קיים. (ראה בג"צ 799/80 שללם נ' פקיד רישוי לפי חוק הירייה, פד לו (1) 317).

בהינתן האמור, ובהעדר קיומה של תשתית ראייתית המבססת חשד ממשי לפגיעה בשלום הציבור, חשד ברמה הגבוהה יותר, חשד שיכול לבוא לידי ביטוי על בסיס תשתית ראייתית המלמדת לכאורה על התנהגות אלימה של בעל הרישיון המגלמת סכנה מוחשית, יש לקבוע לא התקיימו נסיבות המצדיקות שלילת הרישיונות נוכח התקיימותן של ספקות סבירים סביב הצורך בביטול הרישיונות.

אף לחלוף הזמן משקל רב עוצמה. העובדה כי הרשות החליטה על החזרת הרישיון לעותר בסמוך לאחר האירוע והוא עשה בו שימוש לפרנסתו ורק בחלוף שנה וחצי החליטה אחרת, לא בשל תשתית ראיתית חדשה כי אם בשל שינוי בשיקול הדעת שהופעל, אין בכך די.

14. בהינתן האמור ובהעדר נסיבות מיוחדות המצדיקות שינוי החלטה של הרשות אני סבורה כי יש להגיע למסקנה שהחלטת המשיב בנסיבות העניין נגועה בחוסר סבירות המצדיקה התערבות בית המשפט באופן בו יש להורות על ביטול החלטת המשיב בכל הנוגע לשלילת רישיונות הירי של המשיב.

המשיב ישא בהוצאות המשיב בסך של 10,000 ₪.

ניתן היום, י"ג סיוון תשע"ה, 31 מאי 2015, בהעדר הצדדים.

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

רחל ברקאי 54678313-/-